

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De Fontibus Doctrinae moralis. II. De praecipuis
ejusdem Fundamentis. III. De Peccatis. IV. De Legibus. V. De summario
dilectionis Praecepto. VI. De primo decalogi Praecepto. VII. De secundi
decalogi Praecepto

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput I. Fraternali correctionem caritas jubet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53562](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53562)

SECTIO III.

DE

FRATERNA CORRECTIONE TAMQUAM
UNO DILECTIONIS ACTU.

CAPUT I.

Fraternam correctionem caritas jubet.

Bonæ educationis defectu, seductorum suavitatis, aut vitiosa consuetudine homo sepe adeo stupidus ac cæcus redditur, ut honestum inter ac inhonestum distinguere amplius nequeat, & grave, quod animæ imminet, periculum jam non advertat. Cæci hujus periclitantis ut alii magis oculati misereantur, eumque a præcipitio retrahant caritas jubet. Fraterna id correctione efficitur, quæ competens monitio est, ex caritate facta, ut proximum a peccato seu spirituali ruina vel præservemus, vel revocemus. Correctio fraterna a *judiciali* & *paterna* multum differret; quia hæc ad bonum familiæ, illa ad bonum communitatis ordinatur; utraque cum quadam auctoritate, ac pænæ comminatione, inflictione &c. peragitur, cum econtra correctio fraterna suavi, ac occulto modo a quolibet fieri queat, soliusque correcti spirituale emolumentum pro scopo habeat.

Non libera, sed obligatoria multoties fraterna correptio est. *Si peccaverit* (inquit Christus

Matth. 18.) in te (i. e. scandalose egerit coram te) frater tuus, vade, & corripe eum inter te & ipsum solum, si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Et divus Paulus ait: *Et si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spirituales estis, hujusmodi instruiti in spiritu lenitatis (Gal. 6.).* Et Ecclesiasticus: *Corripe proximum, . . . ne forte tizeret (cap. 19.).* Christi verba de solis peccatis in proximum commissis nonnulli intellexerunt; at textus alii generice de quovis delicto per correctionem impediendo loquuntur; sicque semper sancti Patres intellexerunt, eosque, qui proximum corrigere neglexerunt, peccati, ac pariter cum altero peccante malitiæ arguerunt. *Si neglexeris corripere (ait sanctus Augustinus Sermon. 16. de Verb. Dom.) pejor eo factus es, qui peccavit.*

Proximum sicut nosmet ipsos diligere obligamur, adeoque sicut a nobis, ita & ab illo omne, quod possumus, malum avertere; peccato autem pejus, ac damnosius nihil est; ne proin proximus peccet, quantum in nobis est, impedire debemus. Ut proximo in magna necessitate constituto subveniamus, caritas præcipit, qui autem ex ignorantia vincibili, aut alio malo habitu peccant, in magna animæ necessitate, ac spiritali periculo versantur: unde quonobilior corpore spiritus est, eo gravior subveniendi obligatio erit. Aptior præ reliquis, & sæpe unicus subveniendi modus, occulta in correctione consistit: hæc igitur sæpe de præcepto est.

Ista proximum corrigendi obligatio omnes præprimis autem Patresfamilias, Parochos, religiosarum communitatum Superiores, aliosque Prælatos concernit; ita ut si eam negligant non solum caritatem, sed & justitiam lædant omniumque peccatorum, quæ ex eorum conventia a subditis committuntur, reos se faciunt prout jam supra (pag. 292.) inuimus. Porro peccatum, fraterna correctione impediendum, non semper in se grave esse debet. Excessus quippe venialis in consuetudinem excrescens non raro magis quam unum vel alterum peccatum mortale ecclesiasticæ, vel regulari disciplina nocet, graviumque peccatorum ovula relinquit, unde & gravem correctionis fraternæ obligationem inducit. Quodsi peccatum veniale his sequelis careat, solique delinquenti noceat, tunc huc illi, qui commode possunt, sub levi peccato ad correctionem tenentur; quia malum enim leve ut a proximo non minus, ac a nobis removeamus, caritas præcipit.

Nonnumquam etiam subditus Superiorem seu Prælatum, qui alia via reduci non potest, fraterne corrigere tenetur. *Correctio fraterna* (ait sanctus Thomas 2, 2. quæst. 33. art. 4. corp.) *quæ est actus caritatis, pertinet ad unumquemque respectu cujuslibet personæ, ad quam caritatem debet habere. Sed quia actus virtuosus debet esse moderatus debitis circumstantiis, idcirco in correctione, quæ subditi corrigunt Prælatos, debet modus congruus adhiberi, ut scilicet non cum protervia, & durtia, sed cum mansuetudine*

Et reverentia corrigantur. Unde Apostolus dicit: Seniore[m] ne increpaveris; sed obsecra ut patrem (1. Tim. 5.). Correctio hæc tum vel maxime locum habet, si Prælati delictum publicum scandalum, aut grave sive in spiritualibus, sive temporalibus damnum communitati creet.

C A P U T II.

Fraternæ Correctionis, Conditiones, & Modus.

Ut fraternæ Correctionis præceptum sub gravi obliget, 1. peccatum proximi grave esse debet, & certum, vel saltem periculum morale peccati gravis; alias proximus temere correptus in suspiciosum correctorem insurget, suamque innocentiam dicitur &c. tuebitur, sicque malum eventum correctio habebit (a). 2. Adesse debet occasio & periculum relapsus; quia alias inutilis correctio foret, cum unice propter spirituales proximi necessitatem sit præcepta. 3. Probabilis emendationis spes affulgere debet; si enim proximum tua correptione non in melius, sed in deterius potius inclinandum prævideas, ut a corrigendo abstineas prudentia dicat. Unde & sapiens monet: *Noli arguere derisorem* (Prov.

(a) Inferior, vel æqualis, qui de peccato proximi dubitat, inquirere non tenetur, sed potius meliora de proximo præsumere. In majorem tamen certitudinem Pater, Dominus, Superior &c. indagare debent; quia hi non solum peccatum, sed & fundatam peccati suspicionem a suis filiis, subditis &c. amovere vi officii obligantur.